

Methodologie voor de diergeneeskundige publicaties van het BCFI

Dit document beschrijft de methodologie voor volgende publicaties (url):

- ✓ Vetcompendium (Gecommentarieerd Geneesmiddelenrepertorium voor diergeneeskundig gebruik): <https://www.vetcompendium.be/nl/repertorium>
- ✓ Folia Veterinaria: <https://www.vetcompendium.be/nl/artikels>
- ✓ Auditorium: <https://www.vetcompendium.be/nl/auditorium>

Publicatiedatum: mei 2024

INHOUDSTAFEL

1. Doel van het Methodologisch handboek	4
2. Diergeneeskundige publicaties van het BCFI	5
3. Auteurschap en deskundigheid van de auteurs	8
4. Literatuuronderzoek en -monitoring	8
1. Monitoring van de wetenschappelijk literatuur en andere bronnen	8
Monitoring van de literatuur	9
Monitoring van de andere bronnen	9
2. Selectie na monitoring wetenschappelijk literatuur en andere bronnen	11
Criteria eerste selectie	11
Dispatching van de referenties	11
Criteria tweede selectie	12
Definitieve selectie	13
3. Screening en selecteren van bijkomende broninformatie	13
5. Kritische beoordeling van bewijs	14
1. Beoordeling geselecteerd bewijs	14
2. Gebruik van standaardwerken	15
6. Gebruik van het beste beschikbare bewijs	16
7. Citeren van bewijs en formulering van expertopinie	16
8. Reviewproces	16
1. Vetcompendium	16
2. Folia Veterinaria	17
9. Tijdigheid en actualisering	17
1. Vetcompendium: Farmacotherapeutische informatie en Diergeneesmiddelen	17
2. Folia Veterinaria	18
10. Belangenconflicten	18

I 1. Commerciële steun.....	18
I 2. Bijlagen	20
Bijlage 1: Formulier voor de kritische beoordeling van het wetenschappelijk bewijs	20
Bijlage 2 : Monitoring wetenschappelijke literatuur	26

1. Doel van het Methodologisch handboek

In dit handboek worden de objectieven en de methodologie beschreven van de verschillende diergeneeskundige publicaties van het BCFI.

Evidence based medicine (EBM) vormt de basis van alle publicaties van het BCFI en zo ook van de diergeneeskundige publicaties. Buiten enkele bijzonderheden die het toepassen van EBM in de diergeneeskunde kenmerken, worden de algemene principes van EBM niet herhaald in dit handboek.

Lijst met gebruikte afkortingen

AMCRA	Centre of expertise antimicrobial consumption and resistance in animals (Kenniscentrum inzake antibioticagebruik en resistentie bij dieren), vzw
ARSIA	Association Régionale de Santé et d'Identification Animales, asbl
BCFI	Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie, vzw
CBIP	Centre Belge d'Information Pharmacothérapeutique, asbl
CVMP	Committee for Veterinary Medicinal Products
DGZ	Dierengezondheidszorg Vlaanderen, vzw
EBP	Evidence Based Practice
EMA	European Medicines Agency
EPAR	European Public Assessment Report (openbaar rapport met de wetenschappelijke beoordeling van een centraal vergund diergeneesmiddel)
FAGG	Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten
FAVV	Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen
RCT	Randomized Controlled Trial
SKP	Samenvattingen van de kenmerken van het product (bijsluiter)
UPD	Union Product Database

2. Diergeneeskundige publicaties van het BCFI

Alle diergeneeskundige publicaties worden gepubliceerd op www.vetcompendium.be onder de volgende menu's:

✓ **Farmacotherapeutische Informatie**

<https://www.vetcompendium.be/nl/repertorium>

- Farmacotherapeutische informatie & diergeneesmiddelen
- Plaatsbepaling (in voorbereiding)

De actieve bestanddelen aanwezig in de diergeneesmiddelen worden per farmacotherapeutische groep besproken.

Deze websitepagina's zijn opgedeeld in 4 delen:

- 1) In verschillende rubrieken worden de belangrijkste farmacotherapeutische eigenschappen besproken die nuttig zijn om de farmacotherapie op te baseren.
- 2) De lijst met diergeneesmiddelen waarvan het actief bestanddeel werd besproken (met een link naar de detailpagina van elk diergeneesmiddel, zie hieronder).
- 3) De lijst met andere titels Farmacotherapeutische Informatie die tot eenzelfde farmacotherapeutische groep behoren.
- 4) De lijst met gerelateerde Folia-artikels die over hetzelfde actief bestanddeel handelen.

Diergeneesmiddelen die in België beschikbaar zijn

<https://www.vetcompendium.be/nl/diergeneesmiddelen>

Deze websitepagina's zijn opgedeeld in 4 delen:

Per diergeneesmiddel wordt

- 1) een samenvatting van de bijsluiter: samenstelling, farmacologische vorm en toedieningswijze, posologie, wachttijden en verpakking; voor vaccins worden ook de start het einde van de beschermingsperiode gegeven (OOI-DOI)
- 2) de link naar de SKP van het diergeneesmiddel gegeven,
- 3) voor elk actief bestanddeel wordt de link naar de Farmacotherapeutische Informatie over het actief bestanddeel gegeven en
- 4) de lijst met gerelateerde Folia-artikels over hetzelfde actief bestanddeel.

✓ Folia Veterinaria

<https://www.vetcompendium.be/nl/artikels>

Deze websitepagina's zijn opgedeeld in 3 delen:

- 1) Het artikel
- 2) De titels (en link) van gerelateerde de Farmacotherapeutische Informatie op basis van het actief bestanddeel
- 3) Een link naar andere Folia-artikels op basis van het actief bestanddeel

Bij de redactie van een artikel maakt men een onderscheid tussen:

- **Focus-artikel:** biedt een antwoord op een gerichte, professionele vraag van dierenartsen en apothekers
 - *Risico/baten-analyse maken uitgaande van de beste wetenschappelijke bewijzen (EBM), waarop de farmacotherapeutische beslissing kan gebaseerd worden*
 - *Ondersteuning bij het nemen van hun professionele verantwoordelijkheid en bij de communicatie naar de eigenaar.*
- **Voor-u-gelezen-artikel:** kritische samenvatting van publicaties die vanuit een farmacotherapeutisch standpunt een belang kunnen hebben voor de therapie
- **Actualiteit:**
 - Informatie die verband houdt met het diergeneesmiddel met onder meer berichten over wetgeving, informatie van partners zoals EMA, CVMP, FAGG, FAVV, AMCRA, DGZ, ARSIA
 - Info diergeneesmiddelen die in België de handel zijn: nieuwe diergeneesmiddelen of wijzigingen van de SKP/bijsluiter van diergeneesmiddelen.
- **Farmacovigilantie:** gebaseerd op publicaties, berichten van verantwoordelijke overheden (FAGG, EMA) en hun farmacovigilantierapporten.

✓ Auditorium

<https://www.vetcompendium.be/nl/auditorium>

Auditorium biedt voortgezette opleidingen aan voor dierenartsen en officina-apothekers met bijscholingspunten voor dierenartsen en apothekers en een attest van deelname voor anderen.

Types opleidingen:

- **Thematische e-learning:** opgebouwd rond een bepaald onderwerp en met een vooraf bepaald doel. De basis kan één of een reeks folia-artikels zijn van het type Focus.
- **FoliaQuiz:** een reeks casussen met meerkeuzevragen die het na lezen van een bepaald Folia-artikel kunnen worden beantwoord.
- **MedicatieQuiz:** een reeks casussen met meerkeuzevragen waarvan het antwoord steeds in de verschillende commentaren van de Farmacotherapeutische Informatie kan worden teruggevonden.

3. Auteurschap en deskundigheid van de auteurs

De Redactieraad schrijft en is verantwoordelijk voor de Farmacotherapeutische Info in het Vetcompendium en de artikels in de Folia Veterinaria.

De leden van de Redactieraad (situatie mei 2024) zijn:

Hoofdredacteurs

- DEVREESE Mathias, dierenarts, Professor Farmacologie UGent
- GUSTIN Pascal, dierenarts, Professor Farmacologie ULiège
- LAURIER Lionel, dierenarts
- VANDEWEERD Jean-Michel, dierenarts, Professor Anatomie, Klinische Epidemiologie en Evidence Based Veterinary Medicine, UNamur

Redacteurs

- DUBOIS Morgane: Master biologische wetenschappen, BCFI
- RIGAUTS Charlotte: dierenarts, apotheker, BCFI
- SOMMEREYNS Gudrun: dierenarts, coördinator diergeneeskundige publicaties, BCFI

4. Literatuuronderzoek en -monitoring

I. Monitoring van de wetenschappelijk literatuur en andere bronnen

De monitoring van de literatuur en andere bronnen heeft als doel de belangrijkste publicaties te detecteren die een impact kunnen hebben op de praktijk van de eerste lijn.

De publicaties kunnen vervolgens

- Geselecteerd worden voor een Folia-artikel (Voor U Gelezen, Farmacovigilantie et Actualiteit)
- Het onderwerp vormen voor een diepgaander Folia-artikel (In Focus).

- De informatie in het Vetcompendium (Farmacotherapeutische Informatie) *up to date* te houden.

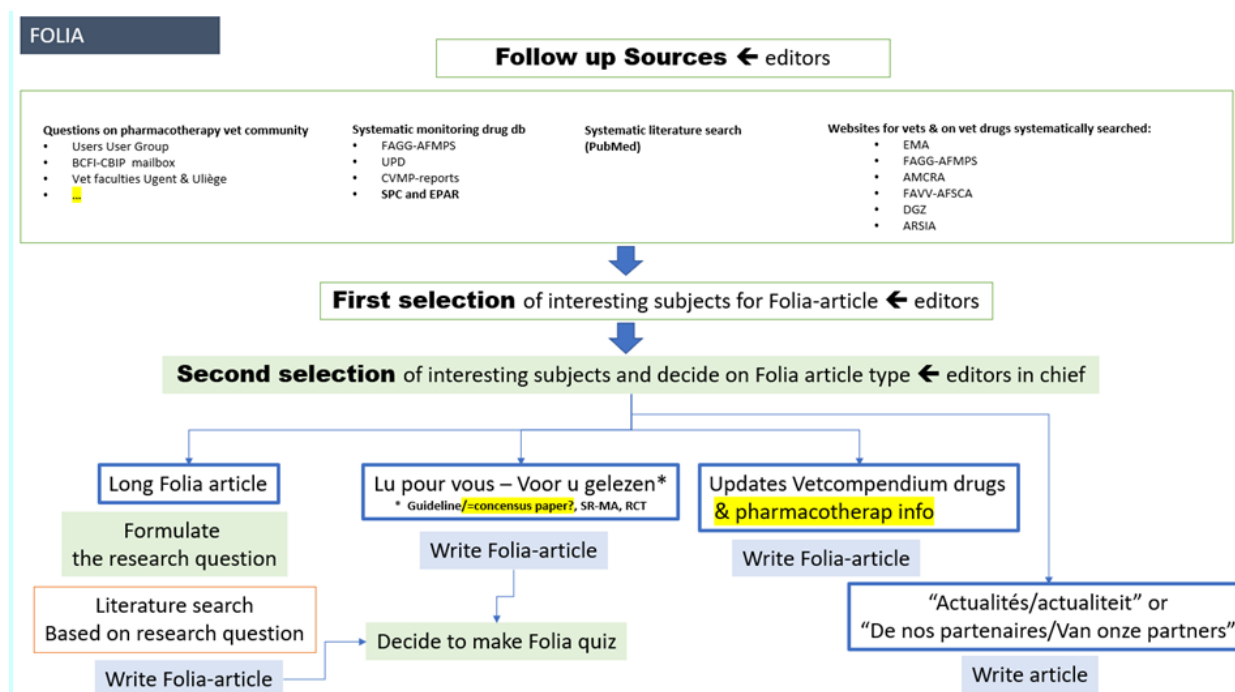
Monitoring van de literatuur

Een opzoeking in PubMed met een vooraf gedefinieerde lijst trefwoorden en tijdschrifttitels wordt 1x per maand door de redactie uitgevoerd (Zie Annexe 2 SOP - Zie bijlagen voor de trefwoordenlijst). Zie ook [*Figuur 1: Selectie uit verschillende bronnen kan leiden tot verschillende types Folia-artikels.*](#)

Monitoring van de andere bronnen

- **Vragen over farmacotherapie gesteld via** de User Group, de BCFI-CBIP mailbox, faculteiten diergeneeskunde UGent & Uliège
- **Systematische monitoring geneesmiddelendatabanken van overheden** (FAGG, UPD, CVMP-rapporten, Productinformatie van diergeneesmiddelen)
- **Websites met informatie gericht aan dierenartsen** (EMA, FAGG-AFMPS, AMCRA, FAVV-AFSCA, DGZ, ARSIA, Sciensano)

Zie ook [*Figuur 1: Selectie uit verschillende bronnen kan leiden tot verschillende types Folia-artikels.*](#)

Figuur 1: Selectie uit verschillende bronnen kan leiden tot verschillende types Folia-artikels.

2. Selectie na monitoring wetenschappelijk literatuur en andere bronnen

Zie ook [*Figuur 1: Selectie uit verschillende bronnen kan leiden tot verschillende types Folia-artikels.*](#)

Criteria eerste selectie

Tijdens een eerste brede screening wordt gebruik gemaakt van de *criteria van de eerste selectie*.

De referenties die aan deze criteria beantwoorden, worden bewaard in een **interne bibliotheek**.

Criteria eerste selectie
• Geneesmiddel-gerelateerd met betrekking tot het dier, de mens en het leefmilieu
• relevant voor de algemene diergeneeskundige praktijk en de officina-apotheker (bv. frequente pathologie in de eerste lijn of tweedelijns pathologie met frequente opvolging in eerste lijn, wetgeving over het diergeneesmiddel)
• Systematische reviews, eventueel met meta-analyses, klinische studies (observationele en experimentele studies)

Dispatching van de referenties

De referenties die na een eerste selectie werden weerhouden, worden nagekeken voor een tweede selectie dit gebeurt door de hoofdredacteurs. De 2de selectie gebeurt finaal tijdens de redactievergadering.

Criteria tweede selectie

Aan de hand van de *criteria van de tweede selectie* beslissen de redacteurs en de hoofdredacteurs of de referentie in aanmerking komt voor een bespreking in de Folia of relevant is voor de Farmacotherapeutische Info.

Criteria tweede selectie
Vereiste criteria
- Het gaat over geneesmiddelen
- Relevant voor de algemene diergeneeskundige praktijk en de officina-apotheker (bv. frequente pathologie in de eerste lijn of tweedelijns pathologie met frequente opvolging in eerste lijn, wetgeving over het diergeneesmiddel)
+ minstens een van volgende criteria
- Belangrijk omwille van de veiligheid voor dier, mens of leefmilieu bv. meldingen van ongewenste effecten waaronder ook een verminderde werkzaamheid en kwaliteitsproblemen
- Nieuwe informatie i.v.m. de werkzaamheid bv. nieuw diergeneesmiddel, nieuwe indicatie, nieuw doeldier, nieuwe aanbeveling, nieuwe waarschuwing
- Bevestiging van vermelde informatie door studies met een hogere graad van evidentie, bv. bevestiging van observationele gegevens door een RCT, observationele studie die signalen vanuit farmacovigilantie bevestigt
- Informatie die de bestaande boodschappen in het Vetcompendium in vraag stelt bv nieuwe evidentie, gewijzigde aanbeveling

- **Actualiteit**

bv. spraakmakende thema's in de media, waardoor er nood is om de informatie in juist perspectief te plaatsen of bijkomende duiding te geven

- **Relevantie Belgische situatie**

bv. gevolgen voor het voorschrijven/afleveren in België

Definitieve selectie

De geselecteerde publicaties worden binnen de redactievergadering besproken met de hoofdredacteurs en er wordt in overleg beslist of de publicatie wordt geselecteerd voor Folia/Vetcompendium.

3. Screening en selecteren van bijkomende broninformatie

Vaak is, buiten de originele studie die via bovenstaande wijze werd geselecteerd, ook bijkomende contextuele informatie nodig om een artikel te schrijven.

Om deze informatie te bekomen wordt in volgende bronnen gezocht:

- PubMed (op basis van een vooraf gedefinieerde onderzoeksvraag bv: voor In Focus Folia-artikels)
- De SKP en indien beschikbaar de EPAR van het geneesmiddel.
- Originele artikels die vermeld worden in de bronnen van de publicatie (bv. voor details over de methodologie, populatie, eindpunten, resultaten, enz.)
- Richtlijnen van de organisaties zoals AMCRA.
- Onze interne bibliotheek met artikels die voldeden aan de criteria van de eerste selectie, die niet eerder geselecteerd werden voor de Folia maar wel relevant zijn voor het topic (bv. RCT's of overzichtsartikelen van diergeneesmiddelen die al zijn onderzocht en vergund door EMA maar nu pas gecommercialiseerd worden in België)
- Handboeken (zie verder bij "Gebruik van standaardwerken")

5. Kritische beoordeling van bewijs

1. Beoordeling geselecteerd bewijs

De kwaliteit van het geselecteerde bewijs wordt kritisch beoordeeld.

De kritische beoordeling van de wetenschappelijke literatuur is een essentieel onderdeel van EBM om de objectiviteit van de informatie in de verschillende publicaties van het BCFI te kunnen garanderen.

Elk wetenschappelijk artikel dat deel uitmaakt van een Folia-artikel (In Focus, Voor U Gelezen) of een e-learning wordt onderworpen aan een kritische analyse.

Als het gaat om een bespreking van een studie in een **Folia-artikel**, worden de belangrijkste bevindingen van deze kritische beoordeling kwalitatief besproken. Hierbij worden minstens de methodologische tekortkomingen die de resultaten van een studie zouden kunnen beïnvloeden, in het artikel besproken.

De volgende instrumenten worden gebruikt als leidraad om de betrouwbaarheid en validiteit van het bewijs te beoordelen:

Studiedesign	
Klinische studies en observationeel onderzoek (retro- en prospectieve cohortstudies, case studies)	Een vragenformulier gebaseerd op BestBETs critical appraisal checklist (1) en CASP checklists (2) kan gebruikt worden voor de kritische beoordeling van een artikel. Zie Bijlage 1 (1) Best evidence topics, https://bestbets.org/ (2) Critical appraisal skills programme, https://casp-uk.net/casp-tools-checklist

Systematic reviews eventueel met meta-analyse	AMSTAR2
Richtlijnen en consensus statements	Mini-AGREE: aftoetsen van items 7, 9 en 23 van AGREE II: AGREE II - Appraisal of guidelines for research and evaluation https://www.agreetrust.org/agree-ii/ Item 7: Er zijn systematische methoden gebruikt voor het zoeken naar wetenschappelijk bewijsmateriaal. Item 9: De sterke punten en beperkingen van het wetenschappelijk bewijs zijn beschreven. Item 23: Conflicterende belangen van leden van de richtlijnwerkgroep zijn vastgelegd en besproken

2. Gebruik van standaardwerken

Voor bepaalde aspecten van de klinische farmacologie raadplegen we ‘standaardbronnen’.

Wanneer handboeken en standaardwerken als bron worden gebruikt, wordt er naar deze werken gerefereerd.

Voor nieuwe geneesmiddelen of geneesmiddelen die (nog) niet in deze standaardwerken zijn opgenomen worden de bijsluiter/Samenvatting van de Karakteristieken van het Product (SKP) en voor centraal vergunde diergeneesmiddel eveneens de European Public Assessment Report (EPAR) van het diergeneesmiddel geraadpleegd.

6. Gebruik van het beste beschikbare bewijs

Bij de selectie van het bewijs wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van synthesesdocumenten (zoals richtlijnen en systematische reviews met meta-analyse) als deze van goede kwaliteit zijn.

Het BCFI doet preferentieel beroep op methodologisch sterke en onafhankelijke richtlijnen.

Bij gebrek aan synthesesdocumenten van goede kwaliteit worden individuele studies (bij voorkeur RCT's) gebruikt.

7. Citeren van bewijs en formulering van expertopinie

Samenvattingen en commentaar van het BCFI zijn onderbouwd en referenties naar het empirisch bewijs worden bijgehouden en toegevoegd in de commentaren.

Enkel wanneer bewijs rond een belangrijke klinische vraag ontbreekt of onvoldoende betrouwbaar blijkt, wordt beroep gedaan op expertopinie. Uitspraken gebaseerd op expertopinie zullen als dusdanig worden benoemd door “expertopinie” tussen haakjes toe te voegen.

8. Reviewproces

I. Vetcompendium

Het Vetcompendium ondergaat een “continue updating” maar geen “jaarlijkse review”.

De continue updating wordt uitgevoerd door de redacteurs van het BCFI onder de eindverantwoordelijkheid van de hoofdredacteurs.

Nieuwe gegevens afkomstig uit de monitoring van de literatuur en websites van de gezondheidsinstanties en uit de maandelijkse Folia-artikels of lezersvragen kunnen aanleiding geven tot een aanpassing van de informatie in het Vetcompendium.

2. Folia Veterinaria

Een voorstel van Folia-artikel wordt opgesteld door de redacteurs.

Langere Folia-artikels doorlopen een review-proces in 2 stappen:

Interne review: personen uit de Redactieraad, onder wie minstens een hoofdredacteur en één of meerdere collega-redacteur, met bijzondere aandacht voor:

- de methodologie
- de klinische toepasbaarheid
- duidelijk taalgebruik

Externe review door experts in het domein.

- Opmerkingen van externe experts worden steeds besproken met de hoofdredacteurs: ze worden dus niet zomaar overgenomen, maar ondergaan een redactioneel proces (zie: “Kritische beoordeling van bewijs”)

Voor korte artikels en nieuwsberichten wordt het review proces beperkt tot een interne review.

9. Tijdigheid en actualisering

I. Vetcompendium: Farmacotherapeutische informatie en Diergeneesmiddelen

Op de homepage van de website Vetcompendium verschijnen nieuwe diergeneesmiddelen en de nieuwe of geüpdatete Farmacotherapeutische Info.

De verwijzingen naar de lijst met nieuwe diergeneesmiddelen en naar de nieuwe of gewijzigde Farmacotherapeutische Info's worden 1 maal per maand opgenomen in de Folia Veterinaria.

De datum van de laatste aanpassing van een tekst in de Farmacotherapeutische Informatie wordt op de website vermeld in de zoekpagina naast de titel.

2. Folia Veterinaria

Alle **Folia-artikels** worden voorzien van een datum van publicatie. Voor Folia-artikels die als bron worden geciteerd in het Vetcompendium werd bij het nalezen van de 1^e drukproef van het Vetcompendium nagegaan of ze nog up-to-date zijn. Vanaf 2023 wordt er enkel nog een pdf-versie van het Vetcompendium voorzien en dus geen gedrukte versie meer. In de toekomst zal deze controle uitgevoerd worden op de pdf vooraleer deze op de website gepubliceerd wordt.

Afhankelijk van de beoordeling resulteert dit in het schrappen van de verwijzing naar het Folia-artikel, in een aanpassing van het Folia-artikel met vermelding van de laatste update, of in het schrijven van een nieuw Folia-artikel.

10. Belangenconflicten

Het BCFI vraagt aan alle redacteurs een volledige belangenverklaring in te vullen; hiervoor worden de formulieren van de Hoge Gezondheidsraad ("Algemene belangenverklaring") gebruikt.

Ook de experts die feedback geven op het Vetcompendium dienen mogelijke belangenvermenging aan te geven.

11. Commerciële steun

De werking van het BCFI wordt sinds zijn officiële erkenning uitsluitend gesubsidieerd door de overheid, in hoofdzaak via een jaarlijkse toelage vanwege het Federaal Agentschap voor

Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG). Ondanks deze financiering is de redactionele vrijheid in de publicaties van het BCFI statutair gegarandeerd door het FAGG. Er is ook subsidiëring van het RIZIV voor onze opdracht binnen de authentieke bron geneesmiddelen.

Het BCFI aanvaardt of ontvangt geen reclamefondsen en plaatst geen advertenties. Er worden duidelijke regels gehanteerd om belangenvermenging (en de perceptie tot) te vermijden. Zie hoger onder "Belangenconflicten".

12. Bijlagen

Bijlage I: Formulier voor de kritische beoordeling van het wetenschappelijk bewijs

Study and citation:

SECTION A: IS THE STUDY DESIGN VALID TO ANSWER THE RESEARCH QUESTION (RISK, PROGNOSIS, DIAGNOSIS, TREATMENT)?

1. Did the study address a clearly focused research question?

CONSIDER:

- Was the study design adequate to answer the research question?
- Is the research question 'focused' in terms of population studied, factor or intervention studied, comparator chosen, outcomes measured?
- Is it clear whether the study tried to detect a beneficial or harmful effect?

ANSWER:

Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

Narrative reviews and expert opinions are subjective sources of information. They are useful to describe the context. Similarly, case reports and case series descriptive studies carry low scientific evidence. They do not deserve further appraisal via appraisal forms. However, they can be used to introduce the context to the question and illustrate how, historically, it has been considered in the scientific literature. One observational study rarely provides sufficiently robust evidence to recommend changes to clinical practice or within health policy decision making. But, for certain

questions, observational studies provide the only evidence. Recommendations from observational studies are always stronger when supported by other evidence. Observational studies (case-control study, retrospective cohort study, prospective cohort study) deserve structured appraisal via appraisal forms. Controlled trials and systematic reviews of controlled trials are the highest evidences.

IF YOU THINK THIS STUDY DESERVES APPRAISAL, PLEASE GO TO SECTION B

SECTION B. WAS THE STUDY METHODOLOGICALLY SOUND?

2. Were the cohorts or groups recruited in an acceptable way (qualitatively and quantitatively)?

CONSIDER:

- Were inclusion and exclusion criteria clearly specified?
- Were sources of selection bias and confounding identified?
- Do you see missing criteria?
- Are dates of selection specified?
- Was a sample size/power calculation performed?
- Was there a sufficient number of controls selected?
- Were there clear definitions of cases and controls?
- How was randomisation carried out: was the method appropriate?
- Was the allocation sequence concealed from investigators and participants?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

3. Were the study groups, after recruitment, similar at the start of the study?

CONSIDER:

- Were the baseline characteristics of each study group (e.g. age, sex, other relevant variable) similar?
- Were there any differences between the study groups that could affect the outcome/s?
- In a prospective cohort study, were patients at a uniformly early stage in their disease?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

4. Was the follow up adequate?

CONSIDER:

- Was there a clearly defined study protocol?
- Did each study group receive the same level of care (that is, were they treated equally)?
- Were the follow-up intervals the same for each study group?
- Was the follow up long enough?
- Was the follow up complete enough?
- Was the temporal relation correct (did the exposure of interest precede the outcome)?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

5. Were outcome measures, exposures, clearly and objectively measured?

CONSIDER:

- Is it clear what measurements were carried out in the study, and were they clearly specified?
- Do they reflect (or are they strongly related to) the outcome of interest?

- Did authors use validated outcome measures?
- Did they use objective, semi-objective or subjective measurements?
- Has a reliable system been established for detecting all the cases (for measuring disease occurrence)?
- Were the measurement methods similar in the different groups?
- Were measurements unbiased, for example by using blinding?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

6. Were all participants who were included in the study accounted for in its conclusion?

CONSIDER:

- Were losses to follow-up and exclusions accounted for?
- Were participants analysed in the study groups to which they were randomised (intention-to-treat analysis)?
- If the study was stopped early, was the reason explained and taken into account?
- Did the authors describe the flow of participants (inclusion, exclusion, randomisation, groups, losses to follow up, inclusion in analysis)?
- Was there differential drop-out between the study groups that could affect the results?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

SECTION C: WHAT WERE THE RESULTS AND WERE THEY SOUND?

7. Were the effects reported comprehensively and completely?

CONSIDER:

- Is it clear what measurements were carried out in the study, and were they clearly specified?
- Were the results reported for each outcome in each study group at each follow-up interval?
- Was there any missing or incomplete data?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

8. Do authors report the results with precision, with statistical significance, as well as harms and unintended effects?

CONSIDER:

- Did they use relevant measures of the effect in cohort studies such as Risk Ratio (RR), Odds Ratio (OR), survival curves?
- Did author report an effect size?
- What was the size of the intervention or treatment effect?
- Were confidence intervals (CIs) reported?
- Were p values reported?
- Have they taken account of confounding factors in analysis?
- Were harms, unintended effects reported for each study group?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

SECTION D: WILL THE RESULTS HELP LOCALLY?

BCFi vzw | CBiP asbl

Galileelaan 5 te 1210 Brussel (c/o FAGG/AFMPS)

9. Can the results be applied in other local population or context?

CONSIDER:

- Are the study participants similar to the people in your care?
- Would any differences between your population and the study participants alter the outcomes reported in the study?
- Are the outcomes important to your population?
- Do you see limitations to the generalisability of the conclusions?
- The subjects covered in this study could be sufficiently different from your population to cause concern?
- Your local setting is likely to differ much from that of the study you can quantify the local benefits and harms?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

10. Is this study supported by other results in other studies?

CONSIDER

- Are there other publications on similar studies with similar results?
- Are the conclusions supported by other publications on studies of other types?
- Do the results of this study fit with other available evidence?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

11. Are authors objective?

CONSIDER:

- Are the negative findings (not significant) discussed?
- Does the discussion reflect the results?
- Is there a conflict of interest?
- Do authors consider strengths and weaknesses of their study?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

12. Can the scientific information be applied usefully in clinical settings?

CONSIDER:

- Are the outcomes clinically relevant?
- Is the effect large enough to be useful?
- Are there any outcomes you would have wanted information on that have not been studied or reported?
- Do the benefits of the experimental intervention outweigh the harms and costs?

ANSWER: Yes, No, Intermediate, Can't tell

EXPLAIN YOUR ANSWER:

Bijlage 2: Monitoring wetenschappelijke literatuur

- Opzoeking van de sterkste wetenschappelijke bewijzen (guidelines, systematic review & meta-analysis, randomized controlled trials) via PubMed op basis van algemene of specifiekere trefwoorden (zie Voorbeelden van gebruikte zoekopdrachten in PubMed).

- Monitoring van inhoud van wetenschappelijke tijdschriften. Hiervoor werden een beperkt aantal titels geselecteerd op basis van de frequentie waarmee ze worden geconsulteerd en hun impactfactor:
 1. Journal Of American Veterinary Medical Association
 2. Journal of Veterinary Internal Medicine
 3. Journal of the American Animal Hospital Association
 4. Journal of veterinary pharmacology and therapeutics
 5. Equine Veterinary Journal
 6. Equine Veterinary Education
 7. Journal of Small Animal Practice
 8. Journal of Feline Medicine and Surgery
 9. Journal of Equine veterinary Science
 10. Veterinary Record
 11. Theriogenology
 12. Journal of Avian Medicine and Surgery
 13. Porcine Health Management
 14. Preventive Veterinary Medicine

Voorbeelden van gebruikte zoekopdrachten in PubMed:

- Titels van de geïndexeerde tijdschrifttitels.
- (("Drug Therapy/veterinary"[Mesh]) OR (veterinary drug)) AND ((consensus statement[Title]) OR (guideline[Title]))
- ("Drug Therapy/veterinary"[Mesh]) OR (veterinary drug))
- (((((((("Cattle"[Mesh]) OR ("Horses"[Mesh])) OR ("Swine"[Mesh])) OR ("Swine"[Mesh])) OR ("Poultry"[Mesh])) OR ("Sheep, Domestic"[Mesh])) OR ("Goats"[Mesh])) OR ("Dogs"[Mesh])) OR ("Cat Diseases"[Mesh])) OR ("Rabbits"[Mesh]))

Telkens met volgende filters: (+ filter SR, MA, RCT)